

Hodnotiaca správa za rok 2021

Vážené priateľky, priatelia včelári

Predkladám hodnotiacu správu o činnosti našej základnej organizácie za rok 2021.

Práca výboru

Členmi výboru sú okrem mňa priatelia: Ing. Ján Furcoň – tajomník, Ján Gemza – pokladník, a dôverníci Július Dlugolinský, Jozef Imrich, František Kapolka a Jozef Grivalský. Oficiálne sa výbor ZO stretol:

21.5.2021

- schválenie žiadosti organizácie k čerpaniu dotačných prostriedkov podľa Nariadenia vlády SR č. 337/2019 Z. z. na podporný rok 2021/2022.

16.6.2021

- príprava rokovania VČS našej organizácii,
- delegácia predsedu na VZ SZV, 14. 8 2021 v Trenčíne
- rozdelenie nových preukazov,
- problematika úradných asistentov veterinárnych lekárov

27.6.2021

- polhodiny pred rokovaním Výročnej členskej schôdze, ktorá sa kvôli pandémie konala v odloženom termíne.

07.10.2021

- informácia predsedu o priebehu rokovania Valného zhromaždenia 8.8.2021 v Trenčíne, vrátane nových stanov SZV
- riešenie možnosti konania schôdzy členskej základne formou on line.
- schválenie dotácie PPA na podporný rok 2021/22 – schválenie nákupu tlačiarne pre ZO SZV, ktorá je umiestnená u pokladníka organizácii.
- návrh na zmenu členského pre ZO.

Práca a koordinácia činnosti výboru ako i organizácie sa zabezpečovala aj elektronickou formou. Takto sme napr. zaistovali dotáciu na podporu pre opeľovaciú činnosť, veterinárne prehliadky na varoázu. Okrem toho sa členovia Výboru stretávali aj jednotlivo, keď bolo potrebné riešiť problematiku dotácii, účtovníctva, či hlásení AUVL na RVPS alebo na VV SZV.

V súčasnosti máme 4 asistentov veterinárnych lekárov ale 3 asistentom končí platnosť poverenia v decembri tohto roka. Bolo by vhodné aby z novej generácie včelárov (do 40 rokov sa vyškolili noví asistenti, ktorý by nahradili nás starších) V jarnom období sa vykonali prehliadky 518 včelstiev na výskyt MVP, čo je pokles o 66 včelstiev oproti roku 2020 a oproti roku 2019 o 139. včelstiev. V druhej polovici roka sme v auguste vykonali prehliadky na stav varoázy u 540 včelstiev našich včelárov a 64 včelstiev cudzích včelárov, ale boli to skôr prehliadky, ktoré mali inventarizovať stavy včiel. Oproti roku 2020 nám jesenné stavy klesli o 43 včelstiev a oproti 2019 nám jesenné stavy včelstiev klesol o 79 včelstiev. Ďalej sme sa zamerali na zabezpečenie prostriedkov pre všetkých včelárov na tlmenie varoázy, bolo to v podstate zabezpečenie avartinu na minimálne 2 ošetrenia.

V priebehu roka nás obchádzali pandemické opatrenia, ktoré znemožnili uskutočniť tradičné podujatie na konci leta – spoločensko-priateľské posedenie pri guľáši. Vzhľadom na situáciu v spoločnosti sme sa zamerali na zlepšenie elektronickej komunikácie medzi členmi pravidelným aktualizovaním web stránky s názvom www.spisskastaraves.vcelari.sk na ktorej nájdete všetky informácie týkajúce sa Slovenského zväzu včelárov, ako i našej organizácie. Dajú sa tam nájsť všetky tlačiva potrebné k evidencii včelstiev, dotačnej politiky a pod. Za stránku vďačíme našej celoslovenskej organizácii, ktorá nám umožnila bezplatne využívať hosting stránky www.vcelari.sk

Členská základňa a počty včelstiev

Na začiatku roka 2021 sme mali podľa Centrálného registra hospodárskych zvierat 41 členov s počtom 593 včelstiev. V priebehu roka 2021 sa počet členov v organizácii nezmenil. Máme nesúlad s centrálnou evidenciou hospodárskych zvierat, kde máme počet chovateľov včiel 40 včelárov ale my evidujeme 41 členov pretože pán Jozef Imrich ukončil chovateľskú činnosť, ale chce ostať naším členom čo radi vítame. Zmenil sa nám však počet včelstiev, ktorých ku konci roka evidujeme 540 čo je pokles o 53 rodín.

V tejto súvislosti si Vás dovoľujem upozorniť, že je potrebné venovať pozornosť evidencii včelstiev v centrálnom registri a aktualizovať stavy u jednotlivých chovateľoch včiel tak, aby tam boli evidované aktuálne počty chovaných včelstiev. Má to vzťah aj k ďalším aktivitám v hospodárení so včelami, najmä pri plánovaní dotácii pre opeľovacu činnosť resp. pri liečení včelstiev, ale má to vplyv aj na výšku členských príspevkov, pretože tie sa tiež odvíjajú od počtu včelstiev u jednotlivých členov.

Okrem správnych počtov včelstiev je potrebné aj aktualizovať stanoviska včelstiev v prípade ich presunu v Centrálnnej evidencii hospodárskych zvierat. Pri kontrolách na varoázu sa predkladá na RPaVS aj hlásenie o stanovišti včiel, pri ktorých sme zistili chybné stanoviska v Reľove (Spišské Hanušovce), Jánovce (Lechnica). Tieto nedostatky boli v spolupráci s dotýčnými včelármi odstránené. Správne počty včelstiev a stanovíšť majú vplyv na vyplácanie dotácii za opeľovacu činnosť, ako i pri kontrolách na mor a varoázu. Prehľad o včelároch a včelstvách nám komplikuje aj možnosť rôzneho členstva v iných včelárskych organizáciách ako SZV. Tak vieme, že na našom území pôsobí možno aj pôsobia včelári ktorí sú organizovaní v Asociácii včelárov Slovenska resp. v iných organizáciách alebo neregistrovaní. Vďaka centrálnemu registru a v spolupráci s okresnou veterinárnou a potravinárskou inšpekciou vieme, že v našom území máme minimálne o dvoch včelárov viac s minimálne 40 včelstvami. Vzhľadom na súčasnú situáciu s chorobami včiel, prosím všetkých našich členov o nahlasovanie včelárov, o ktorých viete, že nie sú evidovaní v centrálnom registri hospodárskych zvierat, pretože nám unikajú pri jarných a jesenných zdravotných prehliadkach a môžu byť potencionálnymi šíriteľmi chorôb včiel v našom území.

Pri zabezpečovaní práce výboru a ako aj celej organizácie sme narazili na problém, že za posledných pätnásť rokov sa neupravovala výška členského príspevku ktorá bola 0,40 €. Pritom poplatky banke, poštovné, kancelárske náklady, cestovné ako aj ostatné nevyhnutné náklady pre životaschopnosť organizácie išli výrazne hore, Okrem toho ak sa chceme uchádzať o podporu na vybavenie organizácie pomôckami (tlačiareň, počítač a pod.) či na vzdelávanie a organizovanie spoločenských podujatí z eurofondov musíte mať pripravené finančné prostriedky na úhradu faktúr, pretože čerpať eurofondy je možné len refundáciou, pričom je tam aj 20 až 50 % spolufinancovanie.

Na základe týchto skutočností dospel výbor organizácie po zrelej úvahe, k záveru, že bez akumulácie finančných prostriedkov sa nedá organizovať činnosť organizácie ako aj uchádzať sa o pomoc na vykonávanie opatrení zahrnutých do vnútroštátneho programu pre sektor včelárstva. Preto výbor navrhuje aby členský príspevok bol zvýšený na 1 €. Vychádzame zo skutočnosti, že aj dotácia na prezimované včelstvá sa zvýšila v predminulom roku z 2 € na 4 €, takže naši včelári v podstate nepocítia navýšenie členského. Vzhľadom na to, že takúto zmenu je potrebné schváliť VČS bude tento bod navrhnutý na schválenie uznesením.

Dotácia na opeľovaciú činnosť je vyplácaná na prezimované stavy, ale až po kontrole sekretariátom a odsúhlasení počtov včelstiev a zaplatených členských príspevkov do ústredných orgánov a do svojpomocného fondu. Pre tento rok je schválená výška príspevku v sume 4 eura na jedno včelstvo. Dotácie budú riadne vyplatené po zrazení schváleného členského príspevku na tejto schôdzi, ktorý je 1 €.

Z dotácie ostane 3 € z ktorých odvedieme:

- odvod do ústredného orgánu vo výške 0,78 € na včelstvo,
- odvod pre regionálnu zložku prešovského kraja vo výške 0,10 € na včelstvo,
- príspevky do svojpomocného fondu vo výške 0,15 € v intraviláne a 0,20 € v extraviláne na včelstvo.

V tomto roku sme narazili na problém, že nebolo možné zvolať VČS v januári aby sme mohli vyplatiť dotáciu upravenú o členské príspevky. A tak sa stalo, že sme museli zaplatiť členské príspevky do SZV, ale dotácie sme mali vyplácať poštou, ale tie by sme nemohli znížiť o odvedené členské príspevky. Preto sme vás žiadali o nahlásenie bankového spojenia, pretože v budúcnosti budeme musieť riešiť členské príspevky a dotácie oddelene. Je mi ľúto, že väčšina členov bankové spojenie nenahlásila. Konkrétne 12 členov svoje bankové spojenia nahlásili, ostatní čiže 29 členov túto žiadosť ignorovali.

Chcem Vás upozorniť aby ste venovali pozornosť aj nahlasovaniu stavov včelstiev na obecné úrady a mestský úrad, aby sme predišli nedorozumeniam v prípade vzniku škodových udalostí pretože tieto úrady zvolávajú škodovú komisiu, ktorá posúdi náhradu škody spôsobenú chránenou zverou.

Dňa 14.8.2021 sa uskutočnilo XIII. Valné zhromaždenie SZV v Trenčíne, ktorého sa zúčastnilo 98 delegátov. Z našej organizácie bol delegovaný predseda organizácie. Predmetom rokovania VZ bola úprava stanov SZV. Po dlhotrvajúcich procedurálnych rokovaníach na začiatku valného zhromaždenia sa podarilo nové stanovy schváliť a sú zverejnené webovej stránke.

Zdravotná problematika, zabezpečovanie liečiv

Naša organizácia pravidelne pre svojich členov zabezpečuje liečivo Avartín 01 B90, ktoré bolo objednané u výrobcu (firma Mede), v tomto roku nebol problém so zásobovaním tohto liečiva. Liečivo bolo doručené včelárom v priebehu mesiaca august. Viacerí naši včelári na svojich včelniciach použili proti klieštiku na liečenie aj iné prostriedky ako kyselinu mravčiu alebo amitráz v tekutej forme, Ekopol a pod.

V jarnom období boli vykonané prehliadky zdravotného stavu včelstiev monitoring na mor a hnilobu včelieho plodu a varroázu včiel v spolupráci s Regionálnou veterinárnou správou v Poprade.

Spolupracovníci s veterinárnym lekárom predložili v stanovenom termíne výsledky z jarnej prehliadky včelstiev, na požiadanie jednotlivých včelárov konzultovali problematiku zdravotného stavu na konkrétnych prípadoch, bola im vyplatená prislúchajúca náhrada za prehliadky včelstiev.

Na základe poznatkov asistentov veterinárnych lekárov si dovoľujem všetkých upozorniť, že je potrebné:

- obmieňať dielo v úľoch aspoň 1/3, aby tam neboli staré tmavé a niekedy až čierne plásty v ktorých sa množia a prežívajú choroboplodné zárodky,
- udržiavať na včelniciach poriadok a sledovať zdravotný stav včelstiev aj v okolí svojho stanovišťa.
- nezabúdať na jesennú alebo jarnú dezinfekciu pôdy pred úľmi najlepšie nehaseným vápnom
- venovať pozornosť dezinfekcii včelárskeho náradia, úľov a použitých rámkov.

Samostatnou kapitolou pri zdravotnej starostlivosti je neochota najmä mladších včelárov zapájať sa aktívne v prevencii proti chorobám včelstiev. V súčasnosti máme aktívnych 3 úradných asistentov veterinárnych lekárov, ktorí na tento rok dostali výnimku z preškolenia v školiacom zariadení. Vzhľadom na pokročilý vek súčasných asistentov by bolo dobré, aby sa aspoň dvaja mladší včelári zúčastnili najbližšieho kurzu pre výkon Úradného asistenta veterinárneho lekára. Kurz je dvojdňový (počas víkendu) v Liptovskom Hrádku, alebo v Košiciach.

Kočovanie, plemenárska práca

V našej organizácii sa kočovaniu venovali priatelia včelári z rodiny Švientych, ktorí však v súčasnom období upustili od kočovania včiel.

V našej organizácii nemáme registrovaných chovateľov včelích matiek, ale zrejme väčšina z nás, si pre svoju potrebu chová zásobné matky a okrem rojenia sa venuje aj chovu matiek pre svoju potrebu. Najviac sa chovu matiek venuje priateľ Dlugolinský, ktorý je mnohokrát jedinou záchranou pre viacerých včelárov, pri osirotených včelstvách.

Produkcia medu a ostatných včelích produktov

Nezistovali sme presne včelí medný výnos za uplynulý rok, ale podľa mojich poznatkov a poznatkov výboru bol minulý rok slabý. Po počiatočnom optimizme v mesiaci apríl, keď sa nám objavili dobré zásoby jarného medu, ale kto nevytočil jarný med do polovice už jarný med netočil. Prišiel chladný máj a na konci mája sme mnohí včelári krmili naše včelstvá, aby prežili. V druhej polovici júna však prišla znáška - kvitla malina, ale na prekvapenie došla aj medovicová znáška, ktorá trvala cca 10 dní. Po tomto nastal útlm v medovaní a ďalší med sme vytáčali až pri skladaní medníkov.

Podľa materiálov uvedených Národnom programe stabilizácie a rozvoja slovenského včelárstva sa cena medu pri priamom predaji pohybuje od 5,50 do 8,50 € za kg. Myslím si, že v našej organizácii sa cena medu pohybovala v intenciách 7 až 10 €.

V minulom roku sme sa traja včelári z našej organizácie zapojili do celoslovenskej súťaže o najlepší med, medovinu a včelie produkty, v kategórii

- medovicový med Štefan Danko. Michal Švienty
- kvetný med Július Dlugolinský

V laboratórnych vyšetreniach obstáli všetky tri medy a dostali osvedčenie že med vyrábaný majiteľom osvedčenia má vynikajúce kvalitatívne parametre, zodpovedá zväzovej norme kvality a akosti číslo 1/2006. Majiteľ osvedčenia pri ošetrovaní včiel, získaní, skladovaní a balení medu dodržiava zásady správnej výrobných poľnohospodárskej praxe, preto má právo na označenie svojho medu používať označenie, pričom med Štefana Danka zvíťazil v kategórii medovicových medov. V tejto súvislosti upozorňujem všetkých členov aby dodržiavali kvalitu medu a taktiež kvalitu obalov v ktorých med predávajú.

Ostatné včelie produkty naši včelári prevažne získavajú pre seba a pre svojich príbuzných, tak je to s voskom, propolisom či peľom. Jedine silnejšiu propagáciu týmto výrobkom robia priatelia z rodiny Švientych a p. Dlugolinsky.

Pre výrobu medu a ostatných je potrebné aj technické vybavenie a preto pripomínam, že na niektoré náradie a pomôcky je možné dostať podporu z prostriedkov EÚ. Preto apelujem najmä na mladších včelárov aby venovali pozornosť možnosti získať podporu na technické pomôcky pre:

1. vytáčanie medu - zaobstaranie pomôcok na vytáčanie medu, zaobstaranie medometov, odviečkovacích zariadení, číriacich nádob a čerpadiel na med a pod.
2. spracovanie a skladovanie medu
3. získavanie a spracovanie včelieho vosku - zaobstaranie zariadení na získavanie vosku a následne výroby medzistienok.
4. získavanie ďalších včelích produktov zariadenia k získavaniu a spracovaniu peľu, propolisu, včelieho jedu a materskej kašičky.

O možnosti získať podporu na kočovanie včelstiev nebudem špeciálne hovoriť, pretože to je známe včelárom, ktorí týmto spôsobom včelária.

Nechcem nikoho nasilu presviedčať o efektívnosti využiť podporu na včelárske pomôcky. Bolo by však vhodné konzultovať pred tým, ako idete investovať do nových včelárskych potrieb s predsedom, či nie je možné túto investíciu realizovať z podpory pre včelárov, kde je možné ušetriť podľa druhu podpory až do 70%. Na to je potrebné pamätať do konca apríla, pretože v máji sa žiadosť za základnú organizáciu sumarizuje a začiatkom júna predkladá na sekretariát SZV.

V roku 2021 využili podporu pre včelárov:

- Michal Švienty – nákup pastovača medu
- Štefan Danko – nákup odvčelovacieho zariadenia
- Jaroslav Drienovský – nákup 2 ks nerezových nádob na uskladnenie a čírenie medu a elektrický ohradník ku včelám s príslušenstvom.
- Výbor ZO – nákup laserovej tlačiarne so skenerom, nákup liečiv Avartín pre celú organizáciu,
- Danko, Švienty, Dlugolinský – laboratórne vyšetrenie medu v Dolnom Kubíne v rámci súťaže o najlepší med.
- Danko, Dlugolinský, Gemza – náhrada za prehliadky včelstiev na varoázu.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Vzhľadom na pandémiu a opatrenia súvisiace s ňou, je problémom organizovať spoločné podujatia a preto apelujem na členov aby využili zimné obdobie na prehĺbovanie svojich vedomostí individuálnym štúdiom odbornej literatúry či prostredníctvom videí na internete. V tomto roku sa zúčastnili vzdelávacích akcií títo členovia:

- Štefan Danko – máj školenie online - nariadenie vlády SR č. 337/2019 Z. z. o poskytovaní pomoci na vykonávanie opatrení zahrnutých do vnútroštátneho programu pre sektor včelárstva
- Štefan Danko jún školenie online – vykonanie kontroly stanovišť a ich nahlásenie na R VaPS ako i prehliadka včelstiev na kontrolu varoázy. Spôsob vykonania kontrol a ich evidencia.
- Účasť na včelárskej nedeli v Starej Ľubovni – Štefan Danko, Ján Furcoň, Viera Furcoňová.

Časopis včelár a kalendáre boli objednané pre záujemcov, ktorí prejavili záujem. Je povzbudzujúce, že záujem o vzdelanie u našich včelárov rastie, čomu nasvedčuje aj to, že sa zvyšuje záujem o odber odborného časopisu včelár, ktorý odoberajú v súčasnosti 17 včelári čo je skoro 50% členov. Sekretariát nám ponúka aj ďalšie materiály, ktoré si môžete objednať spoločnou objednávkou - podrobnosti môžete získať u priateľa Jána Gemzu

Záver

Záverom mi dovoľte sa poďakovať všetkým členom našej organizácie za vzájomný rešpekt a ochotu spolupracovať. Zvlášť sa chcem poďakovať asistentom veterinárnych lekárov, dôverníkom v teréne v jednotlivých obciach, členom výkonného výboru. No a samozrejme aj všetkým, ktorí sa aktívne zapojili do vnútro zväzovej činnosti.

Prajem Vám všetkým silné včelstvo, veľa radosti z práce s včielkami a samozrejme úspešný koniec včelárskeho roka.

Ďakujem za pozornosť.

V Spišskej Starej Vsi 24.7. 2022

Slovenský zväz včelárov
Základná organizácia
Spišská Stará Ves
1